

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXX. évfolyam • 4. szám • 2021. április

www.csurgo.hu

csurgoeskorneye

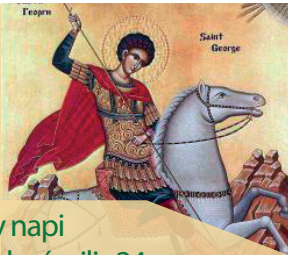
Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

HELYTÖRTÉNET
12. OLDAL

Az 1888-as berzencei nagy tűzvész

AKTUÁLIS
7. OLDAL

Szent György napi hagyományok - április 24.

AKTUÁLIS
8. OLDAL

Már a menyország kapuit őrzi - Búcsú Bődör Szilviától

Jubilál a CSTV - Harminc éve a város szolgálatában

00:00:03:15 Jog

CSTV TELEVÍZIÓ CSURGÓ

6. OLDAL

AKTUÁLIS

Teljes hosszában megújul a 68-as út

4. OLDAL

AKTUÁLIS

Gyermek mellett tanulni? Nem lehetetlen!

9. OLDAL

AKTUÁLIS

Könyvtári szolgáltatások online térben

2. OLDAL

ÉLETMÓD

Koronavírus vagy allergia? A jellemző tünetek

14. OLDAL

Temetői csendben... Dávid János csurgónagymartoni parasztköltő

HELYTÖRTÉNET
11. OLDAL

Mi sült ki belőle? – I. A tarkedlisütő

AKTUÁLIS
4. OLDAL

Hirdetmény - Gázszünet

Az E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt. tájékoztatása alapján éves karbantartás miatt az alábbi fogyasztási helyeken lesz gázszünet 2021. május 5-én 06:00 órától 2021. május 7-én - 8:00 óráig Csurgó településen.

Ha rendelkeznek nyomás-szabályozóval, kérjük a gázszünetet követően kapcsolják be a berendezést.

A szolgáltatás átmeneti szüneteltetése miatt megértését kérjük!

Csurgó, 2021. április 22.

Tóth Sándor sk.
irodavezető

CSURGO.HU

Hirdetmény - a megszokott nyitvatartási rend szerint újra nyitva tart a hulladékudvar

Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal Beruházási és Műszak Irodája értesíti Csurgó város lakosságát, hogy a Viridis-Pannonia Nonprofit Kft. által üzemeltetett hulladékudvar a megszokott nyitvatartási rend szerint újra nyitva tart.

A lakosság számára a hulladékudvar szerdán és pénteken 7:00-14:30-ig tart nyitva.

A lomtalanításhoz kapcsolódó képmegjelenítő elektronikai berendezések (TV, monitor) díjmentes átvételét meghosszabbították 2021. április 30-ig. Felhívjuk figyelmüket, hogy kizárólag ép, nem kifosztott elektronikai hulladékot áll módunkba átvenni!

A hulladékok leadásakor lakcímkártya és fényképes igazolvány bemutatása szükséges.

Üdvözlettel:

Tóth Sándor sk.
irodavezető

CSURGO.HU

Könyvtári szolgáltatások online térben

A márciusban bevezetett szigorúbb járványügyi intézkedések miatt fel kellett függesztenünk könyvtárunk Könyv-Ablak szolgáltatásunkat, de olvasóinkat nem hagytuk magunkra. A változásra online szolgáltatásaink bővítésével válaszoltunk.

Az eddigi emberközpontú, személyes kapcsolattartás és segítségnyújtás helyett most igyekeztünk kihasználni a közösségi oldalak előnyeit, fő célunk a korosztályokon átívelő olvasás-népszerűsítés volt. Természetesen a tájékoztatás, könyvhosszabbítás, előjegyzés és technikai segítségnyújtás, tanácsadás (pl. mobiltelefon és számítógép kezelés) szolgáltatásokat telefonon, e-mailben és közösségi oldalunkon továbbra is biztosítottuk.

Ebben az időszakban a megszokott friss beszerzéseket bemutató könyvajánlók mellett tematikus könyvgyűjtéseket, infografikus tartalmi összefoglalókat, illetve számos online rejtvényt és kvízt készítettünk.

Az idén már 22 éve annak, hogy márciusban a könyvtárak készülődnek az Internet Fiesta programjaira. A Csurgói Városi Könyvtár minden évben csatlakozik az eseménysorozathoz, de most, amikor a személyes részvétel nélküli online rendezvények szervezésére adódott csak lehetőség, új irányokat keresve, könyvtárunk 21 online programot valósított meg.

A 2021. március 18 - 25. között zajló programsorozat fő témakörei „Az online tanulás és a könyvtár kapcsolata”, a „Biztonságos internete-

zés”, a „Netikett – kulturált, toleráns kommunikáció az online térben”, a „A feladatok, a tanulási folyamat játékosítása” és a „Tudásmegosztás” voltak.

Az információs társadalom kihívásait könyvtárunk folyamatosan előtérbe helyezi, ezért az Internet Fiesta keretében is a digitális világ veszélyeire, az online tér illemszabályaira, és a közösségi lét adta lehetőségekre hívtuk fel a figyelmet.

Az Unesco március 21-én tartja világszerte a Költészet napját, ennek apropóján helytörténeti gyűjteményünkéből válogatva régi Csurgóról szóló verseket osztottunk meg közösségi oldalunkon.

A Víz Világnapján „vizes” című könyvajánlót készítettünk, vizes idézet kereső játékot hirdettünk, és bemutattuk a csurgói Máriás Kút történetét Csurgói Máté Lajos, dr. Horváth József és Tóth Ferenc írásainak segítségével.

Az Erdők Napja és a Meteorológia Világnapján érdekes és hasznos tudnivalókat, népi megfigyeléseket gyűjtöttünk össze a témában, valamint az erdőkről és fákról szóló könyveinkből készítettünk egy válogatást, sőt, a játékos kedűeket egy olyan kvízzel is megleptük, amelyből sok izgalmas információt meg lehet tudni minket körülvevő növényvilágról és bolygónk időjárásáról.

Március 24-én a Miniszoknya Világnapján a korabeli női öltözködésről, divatról osztottunk meg olyan érdekes cikkeket, amelyek többek között a korabeli baba-hordozással vagy a régi idők menyasszonyi

ruhával foglalkoznak, ezeknek a szerzője az a Budai Lotti, akinek népszerű regényei, valamint a régmúlt női divatjával foglalkozó írásaiból elkészült Rizsporos hétköznapi című kötetei könyvtárunkban is megtalálhatóak.

Bartók Béla születésnapján, március 25-én helyi gyűjtésű népdalokat tettünk közre Együd Árpád munkásságának mentén,

de a Bartók Béláról szóló irodalomból is válogattunk egy tematikus könyvajánlót.

Egy-egy eseményhez kapcsolódóan igyekeztünk minél színesebb médiatartalmakat, rövidfilmeket, cikkeket, ajánlókat

és verseket megosztani úgy, hogy az minden korosztály számára érdekes legyen, de külön felnőt és gyermekkönyvtári információs blokkokat is készítettünk.

Az olvasói aktivitás ösztönzése érdekében online kvizekkel, játékokkal igyekeztünk feloldani a bezárás nehéz időszakát.

Az Internet Fiesta helyi programjain az online térben összesen 296 fő vett részt.

Idén március 27-én került megrendezésre a Föld órája, amely nemzetközi kezdeményezés célja, hogy a háztartások és vállalatok kapcsolják le és ki a nem létfontosságú lámpáikat és elektromos berendezéseiket egy órára, hogy ezzel is felhívják a figyelmet az éghajlatváltozás elleni cselekvés szükségességére. Olvasóinkat arra kértük, hogy csatlakozzanak a kezdeményezéshez, valamint összegyűjtöttünk néhány olyan gyerekkönyvet, amelyek segítségével jobban meg lehet ismerni boly-

gónkat, a természeti értékeinket, illetve a környezetvédelem fontosságát.

Április 1-én tréfás vetélkedővel, és vidám irodalmi ajánlókkal ünnepeltük meg a „Bolondok Napját”, többek között olyan gyerekkönyveket válogattunk össze, amelyek címei kifejezetten viccesek, humorosak.

A Gyerekkönyvek világnapja alkalmából pedig az olvasóvá nevelés fontosságára hívtuk fel a figyelmet. A szakmai szervezetek által díjazott legjobb gyerekkönyvek listáját osztottuk meg közösségi oldalunkon. Felhívtuk a szülők figyelmét arra, hogy az olvasásnak számos pozitív hatása van, hiszen többek között fejleszti a szókinccset, a fantáziát, javítja a helyesírást, és empátikusabbá tesz a különféle történetek megismerése által. Éppen ezért nagyon fontos, hogy a gyerekekkel is megszerettessük az olvasást, olvassunk nekik minél többet. Ehhez kapcsolódóan osztottunk meg olyan tartalmakat, amelyek segítenek eldönteni, hogy melyik korosztály számára milyen könyvek ajánlottak vagy miért hasznos ugyanazt a történetet újra és újra elmesélni.

Később a húsvéti készülődés jegyében pedig igyekeztünk a gyerekek, családok számára kreatív dekorációs ötletek, videók megosztásával kedveskedni.

2021. április 8-án a szolgáltatások részlegesen újraindultak. A Könyv-Ablak szolgáltatásunk keretében a bejáratánál lehetőség van kölcsönzött könyvek visszaadására, vagy előre igényelt könyvcsomagok átvételére. Az e-mail vagy facebook címünkre küldött dokumentumok nyomtatását is vállaljuk.

A védelmi intézkedések betartása mellett várunk mindenkit a Könyv-Ablak szolgáltatásunkkal! Reméljük, hogy hamarosan birtokukba vehetik újra olvasóink a könyvtár olvasótereit, szabadon használhatják informatikai eszközeinket!

Üdvözöli olvasóit a Csurgó Városi Könyvtár!

Csurgó és Környéke

Csurgó és Környéke - Közéleti és kulturális lap

Megjelenik (2021./04. szám):
2021. április 28.

Lapzárta:
minden hónap 20-án!

ISSN 0864-8867

Kiadja:
IMCOM Marketing és Szolgáltató Bt.

Felelős kiadó:
Szabó Balázs - ügyvezető

Levél cím:
8840 Csurgó, Kossuth L. u. 1.

Telefon:
+36 30/480 2046

Email cím:
csurgo.es.kornyeke@gmail.com

Főszerkesztő: Szabó Balázs
Szerkesztők: Balogh Veronika,
Vargáné Hegedűs Magdolna

Elérhetőek Csurgón az alábbi helyeken:
egyházak, általános iskolák,
középiskolák, óvodák, Csokonai
Közösségi Ház, Városi Könyvtár,
Posta, Széchenyi téri újságos.

Küldjön hírt!

Juttassa el hozzánk észrevételét,
osszon meg érdekességeket, küldjön híreket!

Levél cím: 8840 Csurgó, Kossuth L. u. 1.

Telefon: +36 30/480 2046

Email cím: csurgo.es.kornyeke@gmail.com

Teljes hosszban megújul a 68-as út

„Az ország úthálózatának bővítése és fejlesztése, mellett, hogy gazdasági érdek, a magyar családok kényelmét és biztonságát is szolgálja, így a kormány a koronavírus-járvány ellenére is töretlen lendülettel dolgozik a fejlesztéseken, korszerűsítéseken – jelentette be Schanda Tamás. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) miniszterhelyettese hozzátette: éppen ezért kezdődhetnek meg a 68-as főút felújításának előkészítő munkái is.

Schanda elmondta: ezért Somogy megye két érintett választókerületének országgyűlési képviselője, Móring József Attila és Szászfalvi László hosszú évek óta rengeteget küzdött, hiszen számukra az itt élők és dolgozók érdeke az első.

„A közutak fejlesztése segíti a közelben működő vállalkozásokat, növeli a környékbeli családok komfortját és biztonságát, mindemellett pedig a turizmus erősödésére is jó hatással van. Móring József Attila

és Szászfalvi László képviselő urak éppen ezek miatt az okok miatt küzdöttek kitartóan a 68-as főút felújításáért” – mondta Schanda Tamás.

Az ITM miniszterhelyettese azzal összefüggésben beszélt erről, hogy elindult a mintegy 96 kilométer hosszú út burkolata megerősítésének, az érintett csomópontok, egyes leágazások, buszmegállók és gyalogátkelőhelyek korszerűsítésének előkészítése. A miniszterhelyettes bejelentette: a 7-es főúttól Barcs-országhatárig vezető főút mellett a jövőben biztonságosan lehet majd biciklizni, a projekt részeként a kerékpárút felújításának, a hiányzó szakaszok kiépítésének tervezését is megkezdték.

Schanda Tamás a Somogy megyei útfejlesztéssel kapcsolatban arról is beszélt, hogy a közlekedési infrastruktúra fejlesztése elengedhetetlen hazánk versenyképességének növeléséhez. A kormány a 2010 előtt felhalmozott karbantartása lemaradás ledolgozása ér-

dekében az elmúlt évtizedben 6000 kilométernyi közutat újított fel. Az országos közútkezelő beruházásaiban csak idén további ezer kilométernyi útszakasz rendbetétele várható.

Móring József Attila, Marcali és térsége országgyűlési képviselője az útfejlesztés kapcsán kiemelte: a környező településeken élők szempontjából meghatározó a 68-as út, hiszen közvetlen kapcsolatot teremt az M7-es autópálya és a déli határ felé is. „Örvendetes, hogy az előzetes egyeztetések során figyelembe vették az itt élők kéréseit, melynek nyomán körforgalmi csomópontok létesülnek Marcali mellett, és a 61-es út csatlakozásánál Böhönyénél. Örülök a tervezés megkezdésének, a munkálatokat nyomon fogom követni” – tette hozzá.

Szászfalvi László, Barcs és térsége országgyűlési képviselője arra hívta fel a figyelmet, hogy a 68-as főút Somogy megye 2. számú választókerületének legfontosabb közlekedési

főútvonala. Ezért különösen örül annak, hogy sok éves munka eredményeként most már be lehet számolni arról, hogy a kormány döntött az út teljes felújításáról és az előkészítő munkák már el is kezdődtek. „A főút által érintett települések polgármesterei örömmel jelezték, hogy a tervezői egyeztetések már gőzerővel folynak az ő bevonásukkal” – tette hozzá.

A képviselő elmondta: a 68-as főút rekonstrukciójának és a mellette kiépülő kerékpárútnak stratégiai jelentősége van az egész térség gazdasági fejlődése, a turizmus kiteljesedése és megerősödése, valamint az itt élők életminőségének javítása szempontjából. Elősegíti a Balaton-Dráva jobb infrastrukturális összekötését, amely már régi terve a Dráva mentén élőknek. Ezért óriási jelentősége van e beruházás mielőbbi megvalósításának, melyet minden lehetséges eszközzel támogat.

MTI/MAGYARHIRLAPHU

Mi sült ki belőle? – I. A tarkedlisütő

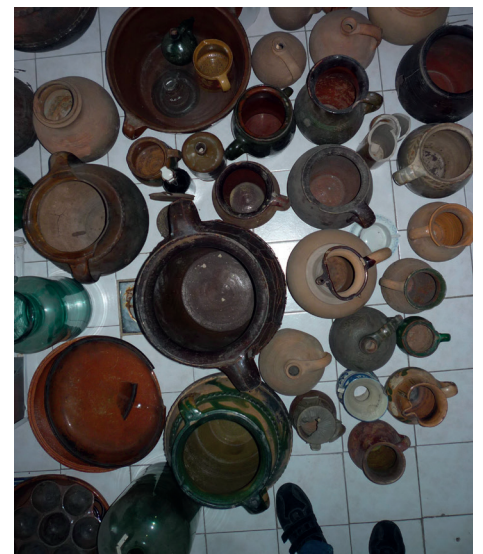
A Helytörténeti Gyűjtemény egyik leglátványosabb gyűjteménycsoportját a kerámia/cserépedények alkotják. Nagyobb részüket sütéshez, főzéshez használták, vagy az egykori konyhák, kamrák tárolóeszközei voltak. És vannak olyan kerámiák, amikkel a raktárban találkozáva, elsőre már talán nem is tudjuk, hogy pontosan mire használták egykor. Ezzel a cikksorozattal egy-egy, a kerámiaraktár Salgo polcairól leemelt tárgyat mutatunk be.

2013-ban indult, és azóta is folyamatos munkánk a múzeumban a raktári „leletmentés”. Sajnos nagyon rossz állapotba került a gyűjtemény jelentős része az évtizedek során, külön nyomozást igényel a leltári számok megtalálása, a tárgy leírásának és történetének visszakeresése. 8 évvel ezelőtt az egyszerűbben hozzáférhető és mozgatható, zöldfűlű múzeumi dolgozók számára is könnyebben tisztítha-

tó tárgycsoportot a kerámiák jelentették. (Azóta már rutinosan tisztul meg portól és szennyeződésektől a gramofon, zenélő szentkép és tollas legyező is). Ezek a tárgyak kerültek először az akkor újonnan felépített Salgo-rendszerre, és ekkor találoztunk a tarkedlisütőkkel is, amelyeket a leltárkönyv segített azonosítani.

A tarkedlisütő, mint sütőedény bemutatása februárban a legjobb téma, hiszen a benne készült tarkedlit, vagy cseh fánkot legjellemzőbben farsang idején készítették. Idén a farsang is más volt, de azért a fánk sütés (és természetesen a kóstolás) nem maradt el a Gyűjteményben. Aki követi a múzeum Facebook oldalát így már találkozhatott a fent említett sütőedénnyel a bejegyzések között.

A fánk a legjellemzőbb farsangi étel az egész magyar nyelvterületen, a néprajzi adatok szerint volt, ahol csak ekkor, főként

Cserép- és üvegedények mosás előtt 2013-ban (Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteményének Adattára)

farsang végén sütötték, de például a Dunántúl nagy részén újévre is készítették. A kelt tésztából készült fánknak rengeteg variációja ismert, a hagyományos kerekre szaggatott szalagos fánktól („pánkó”) egészen a csörögéig, vagy forgácsfánkig. Somogyban is elterjedt volt a „kótt fánk”, amelyet általában húshagyókedden készítek.

A tarkedlisütő

A tarkedli cseh szakácsnők közvetítésével terjedt el Magyarországon, innen ered a tésztaféleség másik elnevezése is. A tarkedli egy nagyon laza, levegős, könnyű tészta, amelyet a sütőedény kis mélyedéseibe kanalazva sütöttek ki bő zsiradékban. Knézy Judit Somogy régi ételei című könyvében a tarkedlit egyszerű, kelesztetlen fánkként írja le, melyet finomlisztből, tojással és cukorral kikevert lágy tésztából szaggattak ki és zsírban sütöttek meg. Ehhez használhatták a cserép vagy zománczott tarkedlisütőt. A zománczott tarkedlisütő talán ismertebb mint a cserép, sajnos a múzeumban csak ez utóbbi található. A zománczott példány úgy néz ki mint egy palacsintasütő, általában 4 mélyedéssel és

többnyire tojássütőnek nevezték és használták később a háziasszonyok.

A Gyűjteményben fellelhető és a cikkben bemutatott tarkedlisütő kívül-belül barna mázas, két füllel ellátott sütőedény, 8 mélyedéssel. Csurgón gyűjtötték 1977-ben, itt is használták egykor. Használatából adódóan kissé máz kopott, de szerencsére egy darabban vészelte át a gyűjtemény többszöri költöztetését. Átmérője majdnem 30 cm, elég nagy sütőfelület volt szükséges hozzá, amire alkalmasak voltak a rakott tűzhelyek, sparheltek (de saját tapasztalat alapján a hasonló méretű újabb generációs sütővel nehezebb a dolgunk a gáztűzhelyen).

Tarkedlisütő-generációk találkozása

Sajnos a gyűjtemény adattárában nem jegyezték fel és a múzeumban dolgozó csapat sem ismert családi hagyományként öröklődő tarkedli receptet. Így maradt, a talán ma is minden háztartásban fellelhető Horváth Ilona szakácskönyv, ahol szerepel cseh fánk néven. Mivel maga a sütőtál és a recept is elindította útján a néprajzos kíváncsiságát, tarkedlisütésre alkalmas serpenyő (néha amerikai palacsintasütőnek álcázza magát) beszerzése után kipróbálásra került a recept, lelkesen ajánljuk,

lekvárral vagy csak magában fogyasztva is nagyon finom kelt tészta készül így.

Fánk

A farsangi időszak zárásaként, fánksü-tési kedvcsinálóként, bemutatjuk a gyűjtemény farsangi fánkjait, remélve, hogy 2022 februárjában már egy múzeumi rendezvényen kóstolhatnak a látogatók hagyományos receptek alapján készült finomságokat. A forgácsfánk és virágfánk Petlánovics Eszter, a hagyományos szalagos fánk Tüske Józsefné, a tarkedli Tüske Anita közreműködésével került a gránittátra (ami, külön hangsúlyozzuk, nem gyűjteményi darab, hanem Eszter családi öröksége).

A következő számban újabb sütőedényt veszünk le a polcról.

TÜSKE ANITA GYŰJTEMÉNYVEZETŐ NÉPRAJZOS MUZEOLÓGUS

Felhasznált irodalom:

Knézy Judit: *Somogy régi ételei Mezőgazdasági kiadó Budapest 1988.*

Magyar néprajz nyolc kötetben IV. Életmód Főszerk. Balassa Iván. Budapest: Akadémiai Kiadó 1997

Magyar néprajzi lexikon II. (F–Ka). Főszerk. Ortutay Gyula. Budapest: Akadémiai Kiadó 1979.

Köszönöm Anya!

FOTO: MARIE-CLAUDE MONCHAUX, A SORVANY ÉVES KISLÁNY

Egy gyermek világrajövetele maga a csoda! Az édesanyák az anyaméhben lévő gyerme-

kükre rá tudnak hangolódni, a szoros kötelék anyá és gyermeke között már ekkor elkezdődik. Szívükben hordozzák az ősi ösztönt. Azok az édesanyák, akik tudatosan készültek fel a gyermekvárásra, könnyedebben élhetik meg az áldott állapottal együttjáró kilenc hónapig tartó folyamatos változásokat, a szülés fájdalmait. Bízunk magukban, ösztöneinkben. Minden alkommel, amikor egy gyermek megszületik, egy anyá is születik. Kialakul egy örök kötelék. Hiába vágják el a köldökzsinórt, ez a köte-

lék, egy egész életen át tart, még azon is túl. Minden szerető édesanyja a legjobb tudása szerint óvja, szereti gyermekét. Testéből táplálja, gondozza, kielégíti szükségleteit. Ott van, hogy betarkargassa ha fázik, felvidítsa, ha szomorú, nevelje, tanítsa, átsegítse az élet rögzös útvesztőin. Bátorítja gyermekét, hogy az felfedezhesse a világot, alkothasson, hogy higgyen. Az édesanyja ott van minden pillanatban, később szemével, szívével távolról követi gyermeke minden léptét. Az emberek nem használati

útmutatást kapnak az élethez, hanem édesanyját!

Minden gyermek az anyák sorsán keresztül látja a világot, a családot, a nőt. Tőlük kapjuk örökölni az anyaság ősi mintáját, amelyet mi is továbbadunk.

Az édesanyák napján legyünk hálásak azoknak az édesanyáknak, akik szeretnek, óvnak, gondoskodnak rólunk! Gondoljuk rájuk szeretettel, akár közel, akár távol, akár már a menyországban vannak!

Köszönöm Anya!

BV

● folytatás az első oldalról

Jubilál a CSTV – Harminc éve a város szolgálatában

Csurgón 1991-óta működik a helyi televízió, amely az eltelt harminc évben folyamatosan jelen volt településünk társadalmi, kulturális, politikai és sport életében. A városi műsorsugárzás kezdete a régi Művelődési Házhoz kötődik. A kezdtekről Garai Lajos a Csurgói Városi Televízió ügyvezető igazgatója egy régebbi interjúban így mesélt:

„...Amikor a Művelődési Házban dolgoztam, akkor kezdtek el a kábelhálózatok kialakulni az egész országban. Azt gondoltuk, hogy jó lenne ezt Csurgón is megcsinálni. Volt köztünk egy autodidakta szakember, Klung László, ő húzott ki a Virág és a Rózsa utcában zsinórt a házak között. (...) A legtöbb helyen egyébként – nyilván voltak szakemberek is -

az országban a népművelők és a művelődésszervezők kezdték el a helyi televíziózást. Ők ezt eleve tanulták, tudták hogyan kommunikáljanak, hogyan beszéljessenek emberekkel és munkájuk során figyelemmel kísérték a település külső-belső életét. Az akkori „műv-házban” öten kezdtük el ezt az egészet, Bihariné Asbóth Emőke a művelődési ház igazgatója, Széll Károly, aki most a Református Gimnázium tanára, nekem akkor népművelő kollégám volt, Kiss Kornél, aki jelenleg Somogyudvarhely polgármestere, és Horváth László (Laca), aki akkor a Polgármesteri Hivatalban dolgozott. Ahhoz, hogy elinduljunk, mindenki beletette a maga tudását. Volt, aki a számítástechnikához értett, volt, aki a műsorok szervezésé-

hez, szerkesztéséhez.”

Az első stúdió a régi művelődési ház hátsó udvarán egy 6-8 négyzetméteres szakköri helység volt. A munka mindössze egy VHS kamerával, két VHS magnóval és egy számítógéppel kezdődött. Az első jel egy sárga póló volt, rajta Csurgó címere. Elsőként képűtságot próbáltak szerkeszteni, majd később a művelődési házban zajló kulturális eseményeket vették fel. Ezeket az anyagokat eleinte vágatlanul, majd később két videómagnó összekapcsolásával már vágás után láthatták a nézők. Ezt a munkát a Széll Károly csinálta sokáig. Elmondása szerint nagyon sokáig, napokig is eltartott, mire az egy órás műsor összeállt, amelyet heti egy alkalommal sugárzott a televízió. Az évről

évre fejlődő műsorszolgáltató ahhoz, hogy még több anyagi forráshoz jusson, önkormányzati fenntartásba került, szakfeladatként működött. A növekvő anyagi forrásoknak köszönhetően a feszerelés komoly eszköz állománnyal bővült és emellett minőségben is változott. Új munkatársak is érkeztek, Magyarósi János - aki azóta sajnos már nem lehet közöttünk - és Buzás Zoltán, aki jelenleg is meghatározó alakja a CSTV-nek. Az új kollégák már főállásban dolgozhattak a televíziónál. Így sokkal több helyre eljutottak, egyre sokrétűbb munkát végeztek. A nagy áttörés akkor kezdődött, amikor a régi művelődési házból ki kellett mindenkinek költözni. Ekkor költözött a tévé a jelenlegi helyére.

2004. január 1-től - az akkori képviselő testület javaslatára - a televíziót a GA-BU Média Kft. vette át egy „Közművelődési és helyi televíziós műsorszolgáltatási megállapodás” keretében. Ez a CSTV életében mérföldkőnek számított. Ugyanilyen mérföldkő volt az is, hogy az addig kereskedelmi televízióként működő tévé, 2012. május 12-én közösségi műsorszolgáltatói minősítést kapott a Nemzeti Médiatanácsától. Ennek a címnek a lényege, hogy minimum heti, legalább négy óra saját készítésű műsort kellett készíteni. Ez a városi televíziónál jelenleg közel öt és fél óra. Saját szerkesztésű műsorai: Csurgói Híradó, Csurgói Hírmagazin, Háttér, Így történt, Csurgói Hitélet, Csurgói Sportmagazin, Visszapillantás, CSKK TV, Képűtság. Mint minősített médiaszolgáltató folyamatos pályázati lehetőséggel is élhetett, élhet ma is.

Az elmúlt évek nagy fejlesztéseinek köszönhetően 2015-től új HD stúdió került kialakításra, majd a tavalyi évben

kiépített új kábelrendszeren a televízió adásai FULL HD minőségben élvezhetők, nem csak a járás településein, hanem a Nagykanizsai Hírtech Kft. vételkörzetében. Külön öröm, hogy ma már nem csak a kábelhálózaton, hanem a Csurgó TV honlapján (csurgotv.hu) is élő adásban nézhető a televízió műsora, akár egy okos telefon segítségével. Ezen az oldalon visszanezhetők az archív műsorok is. Természetesen a modern kor kihívásainak megfelelően a közösségi oldalakon is jelen van a CSTV (<https://www.facebook.com/CsurgoTV>).

A városi televízió számos újítást vezetett be elsőként a megyében, az eltelt évek alatt kiváló kapcsolatot alakított ki más televíziókkal az NBI-es férfi kézilabda mérkőzések közvetítése, illetve hírügynök-

ségi tevékenység, híryanagok, dokumentumfilmek, cserék kapcsán. A CSTV partnertelevíziói: Kapos TV, Somogy TV, Kanizsa TV, Digi Sport, M4 Sport, Helyi Televíziók Országos Egyesületének Tagtelevíziói. De a Duna TV-nek és az Magyar Televízióknak is készítettek már anyagot.

Az elmúlt harminc év alatt számos patrónusa volt a helyi televízióknak, kezdve a sort az alapítást segítő akkori Művelődési Ház vezető Bihariné Asbóth Emókével, de Dr. Soós Gyula volt képviselő és Szászfalvi László volt polgármester, jelenlegi országgyűlési képviselő is sokszor állt a nehézségek idején a CSTV mellé. A stáb tagjai közül a legtöbb időt Sándor Zsuzsa szerkesztő, Andik Szilárd, Kozma Szabolcs, Peti József operatőrök töltötték el

a televíziónál. Bemondóként is sokan megfordultak, segítve ezzel a városi hírközlést. Garai Lajos, akinek a neve egybeforrt a Csurgó Városi Televízióval a következőket mondta egy vele készült interjúban a helyi tévék közéleti jelentőségéről:

„Azt azért el kell mondani, hogy a helyi televíziók az ott élő lakosságnak nagyon fontosak, még akkor is, ha a mai világban hihetetlen sok csatornát foghatnak a nézők. A település hírei ezen a fórumon juthatnak el az ott élőkhez. Ehhez az is hozzájárult, hogy ahol a televízió kamerája megjelent, tudhatták, hogy felvétel készül, amely majd adásba kerül, esetleg meg is nézheték saját magukat, vagy éppen gyerekeiket, unokáikat.”

Elkötelezettség és a hivatás szeretet. Ez jellemezte az eltelt

harminc évben a Csurgó Városi Televízióban valaha megfordult stábtagokat. Boldog évfordulót CSTV!

BV

Forrás:

1. November 21., a Televíziózás Nemzetközi Napja <http://www.csurgotv.hu/videook/csurgoi-hirmagazin-2/csurgoi-hirmagazin-2019-november-24-0000001419.html>

2. Közel 30 éve a város szolgálatában - Beszélgetés Garai Lajossal a Csurgó Városi Televízió főszerkesztőjével. Csurgó és Környéke Közéleti és Kulturális Lap XXVIII. évf. 11. szám 2019. november 5-7. oldal

3. A Csurgó Városi Televízió dokumentumai

Szent György napi hagyományok – április 24.

Szent Györgyöt a köztudatban leginkább Sárkányölő Szent Györgyként ismerjük, amint a legtöbb ábrázoláson lovagi páncélban, dárdájával egy sárkánnyal küzd.

Születésének legendája szerint 203-ban, egy előkelő kappadókiai (ma Törökország) családban látta meg a napvilágot, ahol a keresztségben a Georgiosz, (föld-

művelő) nevet kapta. Katonaként Diocletianus császár (284-305) alatt szolgált. Kiváló kardforgató, hű bajtársként hamar magas pozícióba jutott. Kereszténysége okán azonban üldözni kezdték, ekkor lemondott hivataláról és a császár ellen fordult. Börtönbezárták, majd szörnyű kínzásoknak vetették alá, de hitétől akkor sem tudták eltéríteni. Végül 303-ban Lyddában (ma Izrael) kivégezték.

Kereszténységért, hitvalló vértanúságáért a legismertebb szentjeink egyike. A démoni sárkányt legyőző ábrázolása azt a keresztény hitet fejezi ki, hogy Sárkányölő Szent György a rossz, a gonosz minden formáját képes legyőzni.

György név napja, április 24., már régi idők óta a kikelet ünnepe, azaz istállóban telelő jószág zöldellő mezőre való kiterelésének a napja. A néphagyomány is György naptól számítja az igazi tavasz kezdetét, és ez a nap a pásztorok, béresek szegődtetésének ideje mely a következő év Szent György vagy Szent Mihály napjáig volt érvényben.

Szent György napját a magyar néphit rontásra, varázslásra alkalmas időpontnak tartotta. Hajnalban az asszonyok vászonabroszt húzogattak a harmatos fűben,

majd az így nyert vizet a tejeskannába csavarták, hogy sok tejük és vajuk legyen. Egy-egy marék harmatos fűvet pedig az állatok elé vetettek, mert bíztak a Szent György napi harmat óvó-védő erejében. Gyakran imádkoztak a Szent György napi esőért, mert úgy gondolták, hogy az aranyat ér a gazdának.

Szent György éjszakáján különösen féltek a boszorkányokártó erejétől. Úgy tartották, hogy a boszorkányok a paraszti udvar különböző tárgyaiból (pl. kútágas, ajtófélfá, kerítésléce) ártó tejet tudnak fejni. A boszorkányok rontása ellen zöld ágakkal való díszítéssel, füstöléssel, fokhagymával, a tejesköcsögök, állati itatók gyógyfüvekkel való kimosásával védekeztek.

Szent György népszerű személyiségét sok ország és település védőszentjeként tisztelik, számtalan templom, kápolna viseli a nevét. Továbbá világszerte a harcosok, huszárok, katonák, lovagok, fegyverkovácsok, szíjjártók, önkéntesek, testőrök, tüzérek, vadászok, rendőrök, cserkészek is Sárkányölő Szent Györgyöt választották védőszentjükknek.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Már a menyország kapuit őrzi – Búcsú Bödör Szilviától

Sziló ... mindenki így ismerte a magyar női kézilabdában Bödör Szilviát, aki több mint 40 évet töltött el a kézilabda kapuban, ahova először Csurgón állt be. A „kettes iskolában”, ahol a kézilabdázással nem foglalkoztak akkor még komolyan, csak szinte csak alkalmi csapat volt. A kapuba úgy került, hogy egyszer egy testnevelés órán az egyik társa már unta magát a kapuban és arra kérte, hogy cserélje le egy kicsit. Cseréltek ... aztán ott ragadt. A továbbtanulásnál nem is volt más választása, mint a helyi gimnázium. Ott már várták a magas, bátor lányt, aki nem félt a kapuban. Innen indult el sportolói karriere. Mint oly sokan, ő is a Kátai házaspárnak köszönhető, hogy a kézilabda az élete meghatározó részévé vált. Középszkolai csapatával két alkalommal is megnyerte a korosztályos Diákolimpiát és nagy sikereket ért el az akkor még NBII-ben szereplő női csapat kapusaként. A diákolimpiai kiemelkedő szereplésének köszönhetően 1985-ben bekerült az ifjúsági válogatottba is. Érettségi után még egy évig Csurgón maradt, majd 1988-ban élete első NBI-es csapatába, a Vasasba igazolt, az akkor Ausztiába távozó válogatott kapus, Rác

Mariann helyére. Ezt követően 10 éven át különböző élvonalbeli csapatok hálóőreként bejárta az országot. A Vasas után Szeged következett - ahol bronzérmert szerzett – majd a Zalaegerszegi Caola. Egy kis körmendi kitérő után került Marcaliba, ahol 1998-tól – kivéve gyermekei születésének időszakát, amikor a Hévízi hálót őrizte – játszott. A marcali évek meghatározóak voltak az életében. Szerette a közeget, a társait, a szurkolókat. Marcali Város 2009-es évben az év sportolója I. fokkal köszönte meg addigi pályafutását.

Saját posztjáról így nyilatkozott:

„Hát a kapus az egy teljesen külön világ, másképpen gondolkodunk a meccsről. A csapattal vagy, de mégis egyedül vagy. Mi fejben fáradunk el a legjobban, a folyamatos koncentráció, a folyamatos figyelés, az nagyon fárasztó tud lenni. Egy másodpercre sem hagyhat szíved ki. Ez a kapusposzt szépsége, és nehézsége.”

A strandkézilabdában is kipróbálta magát (2005,2006), volt válogatott, nyert Magyar Kupát és Bajnokságot. A kézilabdakaput utoljára az idei szezonban Zalaegerszegen őrizte. A Magyar Kézilabda Szövetség hivatalos adatai szerint több mint 500 alkalommal szerepelt a magyar bajnokság mérkőzésein.

Energiájából még arra is tellett, hogy 2016-ban, volt csurgói csapattársaival részvenyen az Országos Senior Kézilabda Bajnokságon, ahol a csapat Szilónak köszönhetően a 3. helyezést ért el.

Mikor azt kérdezték tőle, miért csinálja még mindig, egy interjúban ezt válaszolta:

„Sokan megkérdezik, de én azt mondom, hogy amíg hívnak és érzem, hogy szükség van rám, amíg bírom, akkor miért ne? Fizikailag semmi gondom, a kapusok azért mindig tovább játszanak, mint a mezőnyjátékosok, hiszen más a terhelés, ahogy korábban említettem fejben fárad el jobban egy kapus. Én úgy gondolom, ha szükség van rám, akkor csinálom tovább.”

Drága Sziló! Biztos, hogy most is tovább csinálod! Most már nem velünk, hanem oda-fenn! Bár mi itt sírunk, volt csapattársaid, edzőid, csapataid képviselői, de tudjuk, nagyobb feladatot kaptál! A menyország kapuját őröd az angyalokkal együtt! Köszönünk mindent! Minden védést, minden megszerzett labdát, minden csendes mosolyt, bátorítást! Mert mi tudjuk, a kézilabda így kezdődik: „Végy egy kapust!” És te kapus voltál, a javából! Általad, veled együtt válhattunk csapattá, azzá amivé lettünk!

Nevelődőzöd, Kátai Ferenc szavaival búcsúzunk tőled:

Elment Sziló, kiszakadt szívünkben egy darab, tehetetlen lelkem újra keserű méregbe harap, Sokan vagyunk, kik ismerték, becsülték, csodálták, kik most Sziló miatt az igazságtalanságot kiálltják. Nincsenek szavak – szólunk azonban kötelező... A csurgói kézilabda követe, csendben ment el ő. Visszafogottan – amikor szóltál – figyelemfelhívó, kevés beszédeid végével megérkezett a jó szó. Réges-régi emlékeink között könnyezve keresünk, gazdag a választék, válogatni csak félve merünk. Csurgói gimnázium – a fantasztikus akarókkal, telis-teli most a pálya, gyászoló gondolatokkal. Egy élet telt el kézilabdával, tiszta szívvel, odaadással, benne rengeteg sikerrel és néha nap szomorúsággal. Hiszen e játék, nem volt mindig sima megélhetés, tegerjáró hullámmal párosult a menetelés. De ő mindig ott volt – sokszor egyetlen kapusként,

állta a sarat, csakis a csapataért harcolóként. Halkan súgta „egyetlen a cél: győzni kell csajok! Én is ezért vagyok itt, semmi mást nem akarok!” Rezzentelen arccal védett, soha nem kiabált, ám csapattársaiért körömszakadtáig kiállt. Keveset szólott, akkor azonban mondott valamit, érdemes volt meghallgatni csendes gondolatait. Megjárta a sportág minden fönn és lenn bugyrait, mindannyian csodáltuk kapusmozdulatait. Szilóra minden esetben biztosan lehetett építeni, csak a feladatot megmondani – nem kellett szépíteni! Nem búcsúzunk tőled – örökre a szívünkben maradsz! Hisszük, hogy a tiszta égben is szép simán haladsz. Kívánjuk, segítsenek és vigyázzanak rád az angyalok, tudd, hogy mindig emlékezni fognak rád a szeretet karok. Csurgó, 2021. 04. 18.

BV

Gyermek mellett tanulni? Nem lehetetlen!

A kisgyermek nevelése mellett sok szülő szívesen fejlesztené tudását, befejezné korábban megszakított tanulmányát. Erre nyújt most lehetőséget az OFA Nonprofit Kft. és a Magyar Államkincstár együttműködésében a GINOP 5.3.13-20 „Kisgyermek nevelő szülők képzésének elősegítése, ösztöndíja és elhelyezkedésük támogatása” projekt.

A program célja a kisgyermek nevelő szülők

- képzésben való részvételének elősegítése,
- foglalkoztatásuk javítása,
- munkába való visszatérésük támogatása.

A programban való részvétel feltételei:

- a 18. életévét betöltötte,
- kisgyermekes szülő, aki CSED-re, GYED-re, GYES-re vagy GYET-re jogosult
- állandó lakóhelye van, van tartózkodási hellyel rendelkezik (lakóhelye nem Budapesten vagy Pest megyében van),
- rendelkezik ügyfélkapu regisztrációval és bankszámlával.

A fenti feltételek teljesülése esetén a program kétféle támogatást nyújthat:

- ösztöndíj támogatás,
- támogatott idegen nyelvi és informatikai képzés.

Az ösztöndíj támogatás akkor igényelhető, ha a kisgyermekes szülőnek legfeljebb középfokú végzettsége van, még nincs szakmája, vagy azt a támogatási igény benyújtásának événél legalább 5 évvel korábban szerzete, illetve ha csak részsakképesítéssel rendelkezik (a megszerzés időpontjától függetlenül).

Intenzív képzés esetén az ösztöndíj akár a havi 100 000 Ft-ot is elérheti. A támogatás maximum 12 hónapig jár.

Az alábbi képzésekhez lehet ösztöndíjat igényelni:

- az általános iskola 5-8. osztály elvégzésére irányuló képzés,
- középfokú oktatási intézmény 9-12. osztály elvégzésére irányuló képzés,
- iskolarendszerű oktatásban, vagy felnőttképzés keretében megvalósuló, OKJ-s szakképzés, részsakmára felkészítő szakmai oktatás.

A nyelvi és informatikai támogatott képzésre országosan 40 városban lesz lehetőség, egyéni igények figyelembevételével, mellyel a kisgyermekes szülők növelhetik elhelyezkedési esélyüket. A program ezen része később kerül még kialakításra.

A programba történő jelentkezés a Magyar Államkincstár online felületén keresztül történik. (<http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/lakossagi-ugyfelek/ginop-osztondij>)

A Magyar Államkincstár 1/2020. (X.21.) számú közleménye további részletes tájékoztatást nyújt a kisgyermek nevelők részére az ösztöndíj feltételeiről, a pályázat lebonyolítási módjáról és speciális követelményeiről.

A programban részt vevők mentori támogatásban is részesülnek. Megyénként 1-1 OFA mentor és védőnő mentor is segíti a szülőket a támogatási kérelem benyújtásában.

Bővebb információ a Somogy megyében tevékenykedő mentoroktól kérhető az alábbi elérhetőségek valamelyikén.

Perlaki József OFA-mentor

Email: perlaki_jozsef@ofa.hu, <https://www.facebook.com/perlakijozsefginop5313mentor>

Telefon: +36 20 413 3887

Pálfiné Hollós Erika védőnő-mentor

Email: palfierika16@gmail.com, <https://www.facebook.com/palfi.erika>

Telefon: +36 30 360 0732

BV

Igényeljen ösztöndíjat képzése idejére!

Gyermek
mellett
tanulok

GINOP-5.3.13-20 – Kisgyermek nevelő szülők képzésének elősegítése, ösztöndíja és elhelyezkedésük támogatása

A Magyar Államkincstár és az OFA Nonprofit Kft. közös projektjének célja azon kisgyermek nevelő szülők támogatása, akik gyermekük nevelése mellett **tanulmányaikat folytatják** vagy **első szakképzettségüket szeretnék megszerezni**.

Ha Ön szívesen tanulna, vagy jelenleg képzésben vesz részt és megfelel a programba lépés feltételeinek, **maximum 12 hónapig**, legfeljebb **havi 100.000 Ft** ösztöndíjra pályázhat.

Ki igényelhet ösztöndíjat?

Ösztöndíjat igényelhet, ha Ön...

- elmúlt 18 éves,
- **CSED-re, GYED-re, GYES-re** vagy **GYET-re** jogosult,
- Magyarország területén él, de nem Budapesten vagy Pest megyében,
- rendelkezik ügyfélkapu regisztrációval és bankszámlával,
- iskolai végzettsége nem haladja meg a középfokú végzettséget:
- ✓ szakképzettséggel nem vagy legfeljebb középfokú szakiskolai végzettséggel vagy
- ✓ a támogatási igény benyújtásának événél legalább 5 évvel korábban megszerzett szakképesítéssel vagy
- ✓ csak részsakképesítéssel rendelkezik (a megszerzés időpontjától függetlenül),
- a támogatási kérelem benyújtásakor **legfeljebb 3 hónapja folytat tanulmányokat**.

Milyen képzés esetén kaphatok ösztöndíjat?

Ösztöndíj az alábbi képzéseken való részvétel esetén nyújtható:

- általános iskola 5-8. osztályainak elvégzésére irányuló képzés,
- középfokú oktatási intézmény 9-12. osztályainak elvégzésére irányuló képzés,
- iskolarendszerű oktatásban vagy felnőttképzés keretében megvalósuló, szakmára felkészítő szakmai oktatás, szakképesítésre felkészítő szakmai képzés, részsakmára felkészítő szakmai oktatás.

Egyéni tájékoztatásért keresse mentorainkat!

Mentor neve: Perlaki József

Facebook: [#perlakijozsefginop5313mentor](https://www.facebook.com/perlakijozsefginop5313mentor)

Telefon: +36 20 413 3887

E-mail: perlaki_jozsef@ofa.hu

SZÉCHENYI 2020

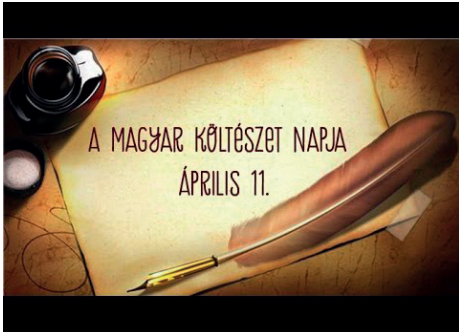

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETTES A JÖVŐBE

„A költészet az emberiség anyanyelve”

Az ember ősidők óta keresi a harmóniát. A környezetében, a hangulataiban és a szavakban is. Születésünk pillanatától, de már bizonyíthatóan az anyaméhben is érzékeljük és megkülönböztetjük az emberi hangot a külvilág zajaitól. Halljuk a ritmusát, csengését. A kisdedek felé fordulók gügyögését, becését, kitalált rímelő hangsorait, egyszóval a spontán költészetet.

Mi magyarok különösen is szeretjük gyermekként az édesanyánk által költött kisded mondókákat, majd később verseket is, amelyekben találunk rímeket és valamilyen ritmust is. Ezek által tanulunk meg figyelni az emberi hangra, beszélni az anyanyelvünket, majd később érdeklődve olvasni az anyanyelvünkön írt sorokat, költeményeket.

Ezért is helytállóak Hamvas Béla című sorai, hogy „A költészet az emberiség

anyanyelve.”

Halmai Tamás „Az üzenet” című költeményben is tovább utal a gyermeki anyanyelv és a költészet kialakulásának párhuzamára:

„Mikor a gyermek először beszél,
selypítésébe a lét belefér.
Nyelve hegyére tolul a világ.
Szavai még mágikus formulák.

Mikor a költő először beszél,
alig tud többet a rímeinél.
Csöndig tanulja a poétikát.”

Április 11. – a Magyar Költészet Napja egyfajta hungarikum a nagyvilágban. Az 1964 óta, József Attila születésnapjához köthetően, az elmúlt évekig az országban számos helyen felolvasások, zenés-műsoros estek, ünnepek zajlottak le, melyekre bőséges tartalommal lehetett válogatni a magyar nyelvvel árnyaltan megfogalmazott szebbnél szebb költeményekből, versekből.

Napjaink pandémiája azonban átírta a megemlékezés lehetőségeit. Magunk kereste módon tudunk csak ünnepelni, emlékezni, emlékeztetni.

A költészet napjához kapcsolódóan, előtte-utána a legjobb megemlékezés újra

elővenni József Attila verseit. De nemcsak az övéit, hanem a többi magyar költő versét is. Hiszen ezekben a versekben, lírai költeményekben felfedezhetjük az emberiség, a magyarság olyan ősi anyanyelvét, melyet megismernünk, őriznünk és tovább adnunk is kötelességünk.

Ugyanis a költészetünkkel a szerzők előttünk járnak. Sorokkal üzeneteket hagynak hátra, melyekben tömören vallanak az élet dolgairól, eligazítanak az útvesszőkben, és lélekben és gondolatokban is erősödhetünk, gazdagodhatunk általuk.

Hozzáértó pszichológusok feltárták a versolvasás, a költészet gyógyító hatásait is. Fájdalomra, szorongásra, de túlzott hevültségre is ajánlják a kedvenc vagy éppen ismeretlen, új versek olvasását. Javaslattal azonban, hogy olyat válasszunk, amelynek megértése gondolkodást, értelmezést jelent. Ugyanis a versek, és az elmélkedésre készítő írások aktivizálják az agyadat, elterelik a figyelmet, és ami a legfontosabb gondolkodtatnak, élményt nyújtanak és gyönyörködtetnek is egyben.

A választék bőséges. Szerencsénkre szinte kifogyhatatlan a magyar költészet kincsesára, így bőven jut minden alkalomra, eseményre, de még útravalóra is belőle.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Gyümölcslőtő

Vége, megint vége a télnek.
Újból eljött az idő útvesszője.
Az ég megengedő változatlan,
a váltakozó évszakokban.

Elindult a tavasz, éppen
búcsút int a tél-időben.
Halványul és néz merengően,
köd sétál a messzeségben.

Ablakra repülnek a rovarok.
Naperőre feléledtek kiutat keresnek,
nyitom-nyitom hadd menjenek,
éljenek, még ha kicsit kellemetlen!

Csiripelés, zsongás-bongás,
madárének, rügyfakadás.
Magot viszek, ülnek várón,
kilesnek a tövis ágon.

Vörösbegy már ismer régen,
reggelente köszönt szépen,
karnyújtásra sincsen talán,
mitől félne a kis madár?

Zöldebb lesz-e fű a Szeren,
nem nő tövis a hármas hegyen!?
Jóságodtól, könnyű fakadjon,
Gyümölcslőtő Boldogasszony.

Minden, minden, zene, harang,
az egész világ ím
nagy kaland.
Csak volna ez is, olyan tavasz!

Büki Imre
2021.03.08.

Temetői csendben...

Dávid János csurgónagymartoni parasztköltő

Dávid János síremléke

„Én nem hiszem, hogy fajtám életét emberi erő a sírba döntheti, -

mint Vörösmarty hitte egykoron, hogy nagy sírunkat gyászkönyv öntözi.” – írja a költészetéről való hitvallásáról Nem hiszem című versében Dávid János.

A sokak által kevésbé ismert, tehetséges parasztköltő 1914-ben született Csurgónagymartonban, kisparaszti családba. Szülőfalujának iskolájában 6 elemi végezett. Már kora fiatalsága óta verselgetett. Sokan kispapok költőnek nevezték, mert költeményeinek fő témáit a természeti elemek, a paraszti lét, a falusi élet és a magyarság körüli gondolatok alkották.

Dávid János katonakori fényképe

Első verseit főként a megyei és a csurgói újságok publikálták. Ébredő Föld címmel egy Keszthelyen 1936-ban kiadott verses kötetet is megjelentetett, melybe a sajátjai mellett másik nyolc parasztköltő verseit szerkesztette egységbe. Szintén 1936-ban látott napvilágot „Gonderdőben” című

önálló kötete. Kevésbé ismert, hogy „Gyémántos” címmel novellát, „Cselédlány” címmel parasztregényt, és „Trianoni határ mellett” néven drámai költeményt is írt.

Belsősomogy című csurgói újság elődükben az 1940-es években jelent meg a legtöbb verse. Őszi vers, Téli táj, Téli hóesés, Temetés, Jóska üzeni című alkotásaiban változatos, hangulatos jelzőkkel érzékelteti a természet szépségeit, az emberi lét örömteli, vagy éppen a temetés, az elmúlás fájdalmas hangulatait.

Egyik legszebb verse, A mi templomunk, melyet a csurgónagymartoni református templom 100. évfordulójára írt. Talán ez az egyetlen műve, melyet az ünnepségen élőben előadva viszont hallhatott.

28 éves volt, amikor költészetének híre már Budapestig is eljutott. 1942-ben a Film-Színház-Irodalom című újság riportere egészen Csurgóig vontazozott, majd Csurgónagymartonig gyalogolt, hogy személyesen is találkozzon a parasztköltővel.

Dávid János ekkor így nyilatkozott saját magáról:

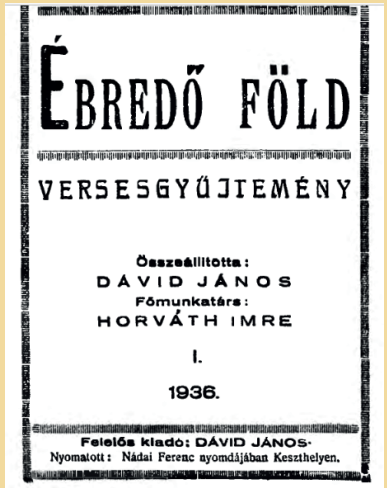
„Oly sokat és mégis oly keveset tudok a világról. Sokat, mert reggelek és esték, föld és verejtékes munka között élek szűkösen, egyedül, keveset, mert ezen túl még nem sokat értek. Csak kósza hírek, szépséges verssorok szűrődnek át onnan hozzám. Lassan már tiszta szemmel látok mindent, hisz huszonnyolc éve nézem már ezt a tájat és ezeket az embereket. Mindenben van valami szépség, ami megfogja az embert...”

Ekkor már súlyos betegségekkel küzdött. Nagyon szerény sorban, özvegy édesanyjával lakott együtt. Hat hold földön, két tehénkével gazdálkodva, napszámba járva, szűkösen élték meg a mindennapokat.

Dávid János nagyon fiatalon, súlyos betegesen 1947-ben, 33 éves korában hunyt el.

Csurgónagymarton község máig büszkén őrzi parasztköltőjének emlékét. A falu közössége 1999-ben avatta fel a Varga János fafaragó által készített Dávid Jánost ábrázoló faszobrot, melyet a róla elnevezett Dávid János Községi Könyvtár előtt helyeztek el.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

KÖLTŐ VAGYOK...

Költő vagyok, szegény parasztköltő!
Fájdalommal van tele életem.
Virágos tavaszom, napsugaras nyaram
óh, nincs,, nincs énnekem

Tövisekkel van kirakva bőven
életemnek ismeretlen útja...
én mégis megyek, bár a jövőt
éjhomály borítja.

Nem panaszkodom senkinek,
ha könnyben ázik is szemem;
költő vagyok... s ez ad a
keserű órán vigaszt nekem.

A vad, kegyetlen sorsban
megtanultam ihlet-percre várni
s lelkeimmel a sáros földnél
magasabban szállni.

Álom- honban, lélek-mezőn járni,
ha maró kétség fog körül
s bús szívembe reményt lopni,
ha a bánat rám terül...

Költő vagyok, magyar parasztköltő
kicsi falumnak csendes lantosa.
Fájdalom mar... de mégis remélek
s leszek az Eszme örök harcosa!

NE TAGADD AZ ISTENT!

Ember, szemekkel hiába keresed az Istent,
Szemeddel meglátni nem fogod soha.
De ha lelki szemekkel keresni fogod,
Hatalmát, jóságát hited meglátja.
Harmatcsepp, a porszem, felső virágbimbó,
Jóságát tükrözi eléd őh halandó.
Mikor a természet egy bölcs Istent ismer,
Mért tagadod meg te gyarló ember ?!

SZŐKE KISLÁNY..,

Szőke kislány üldögél a patak partján,
Tündököl a nap a rózsás arcán.
Csókos ajka olyan piros,
Szőke kislány jaj, de csinos.
Amint néztem, nézegettem,
Tőle mégis távol estem.

Az 1888-as berzencei nagy tűzvész

A Berzencei Önkéntes Tűzoltó Egylet szertára egy korabeli képeslapról

60 lakóház 107 szobával, 69 pajta, 68 istálló és 133 ól vált a tűz martalékává Berzencén 1888. március 27-én, húsvét előtti nagykedden. A délután negyed öt tájban, a katolikus iskola szomszédságában egy állítólagos puskalövés által gerjesztett tűz a feltámadt viharos széllel szinte pillanatok alatt lángba borította a főként szalma és zsúpfedeles épületeket.

A tűzvész Berzence legmagasabb pontján, a katolikus templom és iskola mellett ütött ki, melyeket a cserépfedés ugyan megvédett, de kárt szenvedtek ezek is. Azonban a település negyed részét érintő, a délutáni viharos szél gerjesztette tűzben egész utcasorok váltak mindenestül füstté és hamuvá. Az állatállományban, az ingóságokban, az élelmiszerekben és a takarmányokban is óriási károk keletkeztek. A 133 éve történt tűzeset iszonyatos tragédiát jelentett a kemény tél miatt amúgy is sok nélkülözéssel küzdő parasztságnak.

Az érintett 89 családból 417-en váltak teljesen hajléktalanná. Az egyik hírforrás szerint a tragédia emberéletet is követelt, mivel egy kisfiút bent felejtettek az egyik házban, és a szerencsétlen ott égett. En-

nek nyomát viszont a halotti anyakönyvekben nem lehet fellelteni.

96 évvel a tragédia után Hunyady László így emlékezett a tűzvészre a Somogyi Néplapban (részlet):

„A megye első hivatalos hetilapjában, a Megyei Híradóban olvasható az alispán és a közigazgatási bizottság időszakos jelentésében, hogy a kár értéke meghaladta a 45 000 forintot. S ebből csupán 4105 forint ta-

Berzencei zsúpos parasztház az 1880-as évekből

lálta meg fedezetét a biztosításban. (Akkoriban egy 2 éves sertés 10—15, egy jó hízó pedig 20—30 forintba került.)

Berzencén ekkor még nem volt tűzoltóság. Joggal marasztalta él a Somogy cikkírója az illetékeseket: „A berzencei

tűzoltó-egylet megalakítása, a közösség bűnös indolenciája következtében ezelőtt két éve megfeneklett... Hogy mint néztek volna ki a dolgok, ha egy jól szervezett tűzoltóegylet van helyben a vész első perceiben, azt most nem lehet megítélni...

Az egy órányira fekvő Csurgón a tűz azonnal észrevétetvén, jeleztetett, és a tűzoltó-egyletnek harminc tagja Reményi Samu főparancsnok vezénylete mellett egy kocsi-fecskendő és egy hydroforral, saját lovaival a vész színhelyére sietett. Már csak a „város” belseje felé mutatkozott alkalmas hely a lokalizálásra, ők tehát itt foglaltak állást és nagy erőfeszítéssel a továbbterjedést megakadályozták. Este tíz óráig tartották pozíciójukat, s közben nyolc tűzoltót szétküldtek az égő terület bejárására, az esetleg még menthető ingóságok kihordására. A közeli falvak és uradalmak fecskendői különböző helyeken felállítva oltották a zsarátnokot. A vizet nagy részben a csurgói

dóvel, akik azonnal hozzáálltak a zsarátnok oltásához, és reggel hat óráig derekasan látták el feladatukat. A csurgói tűzoltók pedig teljesen kimerülve éjfélkor indultak haza...”

A falu épen maradt lakossága és földesura is azonban azonnal a bajbajutottak segítségére sietett. Gróf Festetics Tasziló már a tragédia másnapján a helyszínre érkezett, és azonnal 1000 forintot, 180 métermázs szénát és 50 hectoliter rozst adományozott, valamint a saját erdejéből épületfát is ígért a károsultaknak. Kavulák János Berzence plébánosa 400 ft értékben szénát, míg Berky József csurgói esperes 6 mázsa gabonát és egy szekér burgonyát ajánlott fel a nincstelenné vált szegény családoknak.

A szomorú hír hallatára a térség községei is összefogtak. Gyékényes, Csurgó, Udvarhely, Alsok, Sarkad, Senta lakói is ruhaneműket, kenyeret, gabonát és pénzt küldtek Berzencére.

A berzencei tragédiának óriási híre volt, melyről olyan országos és budapesti lapok is beszámoltak, mint a Nemzet, a Fővárosi Lapok, a Pesti Napló, a Kolozsvári Ellenzék vagy a Székely Nemzet.

1888 augusztusában Ferenc József, császári és apostoli királyi Őfelsége magánpénztárából 600 forintot küldött a tűz által károsult lakosság megsegítésére.

A tűzeset utóhatásaként 1891-ben Berzence is elhatározta, hogy a csurgói és a barcsi egyletek mintájára Berzencei Önkéntes Tűzoltó Egylet néven szervezetet alapít, amely ténylegesen 1892-ben kezdte meg a működését, majd 1896-ra felépítették az őrtoronnyal ellátott új szertárukat is.

100 éve lett miniszterelnök a Csurgói Járás és Inke község díszpolgára Gróf Bethlen István

1874. október 8-án született a Torda megyei Gernyeszegen nagy múltú arisztokrata családból. Trianon után mindenét elvesztette. A Horthy-korszak reprezentatív államférfiúja, az 1920-ban közreműködésével alakult egységes párt pártvezére.

1921. április 14-én nevezte ki Horthy Miklós Magyarország miniszterelnökévé.

Kormányzásának tíz éve alatt az ország lassan talpra állt, a gazdaság fejlődésnek indult. 1926-ban értékálló pénzt teremtettek, a pengőt. Neve „bethleni konszolidáció” néven került be a történelemkönyvekbe.

Gróf Bethlen István 1923-tól a csurgói járás területén lett földbirtokos. 1923. november 12-én rendkívüli közgyűlésre ült össze Inke község képviselő-testülete. A vármegye értesítette őket, hogy Hohenlohe Kraft Keresztély herceg, somogyszobi lakos Inke község határában elterülő ingatlanait 1923. szeptember 1-től 1935. augusztus 31-ig tartó 12 évre haszonbérbe adja gróf Bethlen István miniszterelnök, budapesti lakosnak. A képviselőtestület jegyzőkönyvben örökítette meg a feletti örömét, hogy „egy hazafiassága miatt

összes birtokától megfosztott s a hazáért megmentésén, úgy bel- mint külföldön önfeláldozó szolgálatot teljesítő magyar miniszterelnök került, mint haszonbérletű községünkbe.” A miniszterelnök azért választotta a szelíd lankájú somogyi községet, mert ez emlékeztette legjobban szülőföldjére, az erdélyi Mezőségre.

1923. november 11-én avatták fel az első világháborús hősök emlékoszlopát a Széchenyi téren. A nagyszabású ünnepségen jelen volt és beszédet mondott Nagyatádi Szabó István földművelődésügyi – és gróf Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter. Gróf Bethlen István miniszterelnököt is meghívták, aki azonban elfoglaltsága miatt táviratban mentette ki magát Dr. Éhn Kálmán országgyűlési képviselőnek: „Halaszthatatlan államügyek a fővároshoz kötnek. Beszámolódon ez okból nem vehetek részt. Kérlek, tolmácsolj Csurgó ünneplő közönségével együttérzést. Hazafias üdvözléssel: Gróf Bethlen István.” A kultuszminiszter meglátogatta a református gimnáziumot, a polgári iskolát és az állami tanítóképzőt is.

1926 nyarán a csurgói körjegyzői érte-

kezleten az elnöklő főszolgabíró indítványára a csurgói járás községei elhatározták, hogy Bethlen István miniszterelnököt díszpolgárrá választják. A díszpolgári oklevelet a járás községeinek a képviselőtestületében aláírta valamennyi községi jegyző és bíró, és a falvak küldötteinek élén a vármegye főispánja nyújtotta át Budapesten a miniszterelnöknek.

1926-ban Bethlen István miniszterelnök az ország közhangulatáról megbízható tájékoztatást kívánt szerezni. Azt mérték fel, hogy a Budapesten megjelenő politikai napilapok milyen arányban voltak a megye területén elterjedve.

Többször megfordult Csurgón. A Belső-somogy című Csurgón szerkesztett hetilap 1935. november 10-i száma arról tudósított, hogy „Gróf Bethlen István és Rassay Károly hosszabb beszédet mondtak a keddi délutáni nagygyűlésen.”

Nem volt németbarát, ezért a háború végén bujkálnia kellett. A szovjetek viszont Moszkvába hurcolták, mert félték, hogy nemzeti erőket össze tudná fogni. 1946. október 5-én halt meg Moszkvában.

HJ

Az írás alatt

Másságot öl a vérgőzös harag,
Leroskadt koldusként az útszélről,
nézi a Szeretet s nyeli a felvert pórt,
mit szór már rég, a parádés kocsin
ülve, a bekötött szemű indulat.

Keresztes utakon elárvult lábnymok.
Tövisék hegyén sikoltó fájdalom,
koszorúba font, hetvenszer-hétszer,
sírodra boruló ölelő Irgalom,
a kínokért cserébe ezt adom.

Az ős fán csüngő ágrólszakadtak,
vagyunk mi mind.
Őskígyó végtelen hosszúságú
teste gyűrűzik át az éveken,
szorításából engedni képtelen.

Nincs más kiút csak én magam.
Isten hallgat, s ez vészjósló pillanat!?
Úgy segít, hogy hagyja-
legyen meg a szent akarat.
Nem hagy el, csak szelíden fogja karomat.

Előre tudad a szenvedést és halált.
Emberfeletti az akarat,
bármi nagy is a dicsőség, a test
de még a lélek is
megrogyik, az irdatlan súly alatt.

Értjük a Húsvét titkát?
Almafát teremt az Isten,
hogy ne csak a Passió délibábját
hunyorogjuk át üres képzetek
között kongó fejekben...

Palimpszesztet rejteget
a kék márvánnyá fagyott
égi könyvtár.
Hogy meglegyen az igazság,
Közte és köztünk; hús és vér alatt.

Van aki verset ír, hamvas éjjelen
hímes költeményt,
van aki porba van, forró nappalon
és menyországba egyszerre,
vesztőhelyére, reszkető bátorsággal,
fölfeszül a keresztre.

Büki Imre
2021.02.28.

Kaposi Mór Hírlevél
„Szívügyünk az egészségünk”

2021/1. évfolyam, 4.szám

Okok, melyek súlyosbítják az allergiát

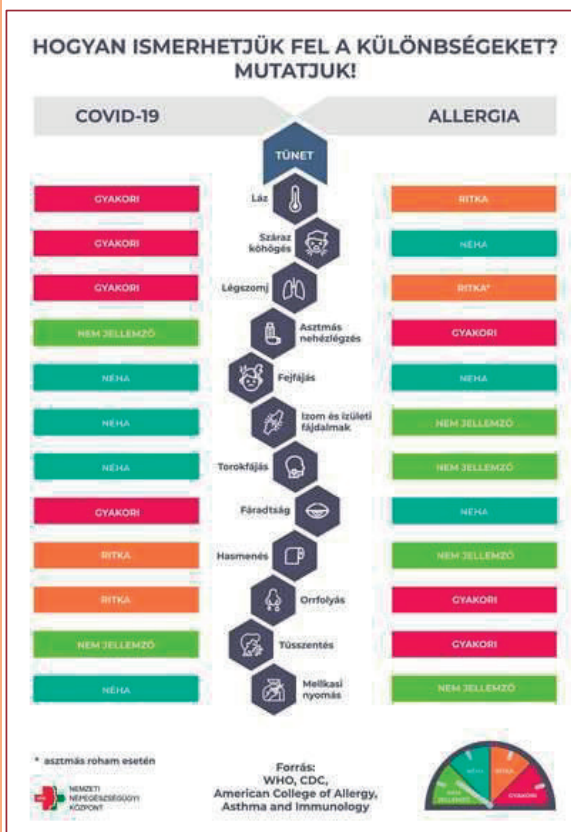
- **Stressz:** Amennyiben stresszes életet él, gondoskodjon a megfelelő alvásmennyiségről is. Az alváshiány ronthatja az allergiás tüneteit és a stressztűrő képességét is.
- **Alkohol:** A benne található baktériumok hisztaminokat termelnek, mely vegyi anyagok felelősek az orrdugulásért és viszkető szemekért.
- **Egyes szobanövények:** Noha minden szobanövény okozhat problémát, szakértők szerint az allergiások számára legveszélyesebbek a ficus, yucca, pálma és az orchidea.
- **Beltéri medencében történő úszás:** A klóros vízben történő úszás ronthatja az allergiás tüneteket. Erősen irritálja a bőrt, a szemet és a légzőrendszert.
- **Dohányzás:** A cigaretta számos mérgező és irritáló anyagot tartalmaz. Egy tanulmány szerint azoknak a tiniknek, akiknek családtagjai dohányoztak, több mint 80 százaléka mutatott allergiás tüneteket.
- **Nem elég forró vízben mosás:** A 60 Celsius fokon végzett mosás alkalmával a poratkák közel 100 százaléka elpusztul, míg a 40 Celsius fokos mosásnál ez az arány jelentősen csökken.

Koronavírus vagy allergia? - A jellemző tünetek

A koronavírus gyakori tünetei közé tartozik a láz, a száraz köhögés, a légszomj és a fáradtság. Ezzel szemben az allergiások gyakori tünetei az orrfolyás, a tüsszentés és az asztmás nehézlégzés.

Az asztmás nehézlégzés nem jellemzi a koronavírus. A hasmenés allergia esetén nem jellemző tünet, míg a koronavírus-fertőzésnél ritkán előfordul.

Az izom és izületi fájdalmak, a torokfájás és mellkasi nyomás koronavírus esetén észlelt tünetek, viszont nem jellemzőek az allergiára.

Fogékonyabbak az allergiások a koronavírus fertőzésre?

Önmagában az allergiások immunrendszere erős, hiszen az allergia épp az immunrendszer túlműködése miatt alakul ki. Az allergiás ornyálkahártya védekezőképessége azonban elmarad az egészségesekhez képest. Allergia esetén az ornyálkahártya gyulladásban van, emiatt fogékonyabb lehet a fertőzésekre.

A másik kockázati tényező, hogy a szem- és orrvizsketés, könnyezés, orrfújás miatt gyakrabban érinthetik meg az arcukat, mint a nem allergiások. Az allergia megfelelő kezelése a koronavírus-járvány idején még fontosabb, hiszen ha esetlegesen vírusfertőzött az allergiás beteg, a szénanáthával járó gyakori tüsszögés miatt még inkább terjesztheti a vírust.

Allergia vagy nátha? - Az allergia tünetei

Az allergia egyik legfőbb tünete, hogy általában mindig ugyanazt a szervet érinti. Ezért ha valakinek orrdugulása van vagy folyik az orra, illetve viszket a szeme, garatja, füle, akkor az illetőnek szénanáthája lehet. Az allergia és a szénanátha jelentkezhet szezonhoz kötve (kora tavasz, nyár, késő nyár-kora őszi), ugyanakkor egész évben is okozhat tüneteket, a szezonális nem mérvadó. Ha a panaszok egész évben fennállnak, és gyakran eldugul az orrunk, csorog, viszket, akkor a közvetlen környezetünkben, lakásunkban van vagy lehet az ok. Allergiára utal, ha tüneteink megszűnnek vagy enyhülnek más lakásban, szállodákban, utazások, kirándulások alkalmával. A szénanáthán kívül allergiára utal, ha korábban panaszmentesen fogyasztott ételekre jelentkeznek hirtelen a panaszok, mint émelygés, hányás, hasmenés, az egész testen jelentkező kiütések figyelhetők meg, esetleg fulladás lép fel. Allergia lehet a kiváltó ok, ha az egész tünetegyüttes megfázásra, náthára (innen a szénanátha elnevezés) utal, de nem szűnik meg teákra, lázcsillapítókra, antibiotikumokra. Ugyanakkor az allergia, akkor sem ha régóta áll fenn és nincs megfelelően kezelve, nem okoz komolyabb fogyást, tartós lázat, romló általános állapotot.

/Forrás: webbeteg.gov.hu, allergiaközpont.hu

Kiadja: Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház
Tel: 82/501-300, e-mail: korhaz@kmmk.hu

KORMÁNY INFORMÁCIÓ

AZ OLTÁS ÉLETET MENT

Nagy Tímea
kétszeres olimpiai
bajnok párbajtőrívó

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

KORMÁNY INFORMÁCIÓ

AZ OLTÁS ÉLETET MENT

Szabó Győző
színész

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.